זכרו תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב

מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת תרומה

ד' אד"א תשע"ו

גליון תשנ"ה

זמני כניסת ויציאת השבת

	הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
בני ברק	5:01	6:02	6:37
ירושלים	4:47	6:01	6:41
בארא פארק	5:11	=	6:40

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי

בריש פרשתינו פרשת תרומה **וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי** (כה, ב)

ואיתא מאמר מזקני הק' **כ"ק מרן אדמו"ר הרמ"מ מלעלוב זיע"א** שפירש **ויקחו לי** היינו אם הם רוצים להיות שלי ועדש"כ ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי וברש"י שם רואים שהפי' להיות לי היינו להיות שלי וממילא ה"ה כאן ויקחו לי היינו אם הם רוצים לקחת א"ע להיות שלי דהיינו שאם הם רוצים להתדבק לבוכ"ע ולהיות כל כולם שלו יתברך, אז העצה ע"י **תרומה** דהיינו שיתרוממו וירוממו א"ע מעניני עוה"ז ותאוותיו והנאותיו אז הם יהיו כל כולם שלו ית' שזהו **ויקחו לי תרומה** שע"י התרוממות מעניני הגוף ותאוות עוה"ז יזכו להיות שלי בחי' ויקחו לי ועבו"ז לכן יש לזכור שצריכים לפרוש לגמרי מהעוה"ז ורק כך זוכים לידבק בבוכ"ע, בחי' ויקחו לי לקחת א"ע להשי"ת ואל השי"ת להיות דבוקים בו ית' לגמרי בשלימות. ואמנם אין לנו שום השגה בו ובמאמריו אך עכ"ז מכל תורות ושיחות הצדיקים יש לנו ללמוד מוסר בפשטות צו שטייגען ע"י שאנו רואים מזה איך שאלו הצדיקים היו כל כולם רוחניות ממילא א"כ אף לנו יש יותר להתעלות כ"א במצבו ובחינתו היכן שהוא אוחז והאיך שהוא אוחז ג"כ יראה תמיד להתעלות מהעוה"ז ולא לטבוע בעוה"ז אלא להתרומם ממנו, וע"ד שמסופר על די הייליגע **ב' יסוד ושורש העבודה** זי"ע שקודם פטירתו אמר שזכה להיות טפח אחד גבוה יותר מן זה העולם וממילא שזהו לימוד לכאו"א להתעלות בעצמו ולהתעלות מע"ג עוה"ז ועניניו ולא ליפול לעוה"ז בכל הפשטים ובכל המובנים שכלולים וישנם בטינופת העולם השפל רח"ל אלא תמיד להיות בהתעלות והתרוממות מהעוה"ז כי אז כמה שיותר עושים כן כך שכרו הרבה מאוד בזה ובבא.

ולכן אומרים בשם בעל **האמרי חיים מויז'ניץ** שפירש כך: עולם הבא יש לכל יהודי אך עוה"ז אין לכל יהודי נאר פאר א ערליכער איד, ולהנ"ל הוא מובן מאוד כי דווקא ע"י שמתעלים מהנאות עוה"ז אז יש שלוות ושמחת הנפש ויכול להנות אף מעוה"ז כי אז אינו טרוד אחר תאוותיו ח"ו ושמח בחלקו שנתן לו השי"ת הן בחלק הרוחני והן בחלק הגשמי ואז אשריו וטוב חלקו בזה ובבא, ולכן אמר הה"ק הנ"ל שדווקא ורק לערליכע' יוד יש עוה"ז ע"י שמתעלים ממנו, וכמו שאומרים בשם **מרן הרשנ"ן מלעלוב זיע"א** ובשם עוד צדיקים כמה רע ח"ו העוה"ז למי ששקוע בו וכמה טוב עוה"ז למי שאינו שקוע בו, ולכן ע"י שמתרומם מעוה"ז אז דייקא יש לו עוה"ז וכנ"ל, וכש"כ עוה"ב וכנ"ל.

והנה בתוה"ק אי' פשטים עא"ס, ולכן יש לדקדק במש"כ **ויקחו לי תרומה** ופירש"י לי היינו לשמי ויש לדקדק ולהתבונן בזה שרשיז"ל לא פי' כפשוטו ויקחו לי להביאם להשי"ת היינו לרשות גבוה ולרשות הקדש ובדק הבית ככל התרומות לביהמ"ק בכל הדורות אלא פי' **לי לשמי** שיל"ד שהפי' הוא שהתרומה תהיה לשמה לשם שמים לשם ה' בלבד ולא לשם איזה פניה אחרת ח"ו אלא כולו לש"ש לכבוד השי"ת לבדו ולא לשם פניות של כבוד המדומה או כדי שירויח מזה בעוה"ז או לעוה"ב אלא שצריך אכן להיות לשם שמים.

והחידוש הוא כאן שהגם שבסתם צדקה וחסד מובא ממרן **הבעש"ט הק'** שאפי' אם ניתנה לשם איזשהו פניה אחרת ג"כ זה נקרא כמו לש"ש כי סו"ס לאחר הכל אזי הצדקה וחסד נעשתה כבר ויהודים נהנו הימנו, א"כ השיג התכלית שם, ולכן אפי' אם אינו לש"ש יש לו חשיבות גדולה, ולכן כאן אומר רש"י שתוה"ק אומרת שהשי"ת אומר שכאן אינו כן אלא כאן צדקה זו צריכה וחייבת להיות בדווקא כולה לש"ש ובלא פניות אחרות ושלא כשאר צדקות אלא **ויקחו לי תרומה – לי לשמי** לש"ש אלא שא"כ יש להבין באמת מה טעם שכאן צריך להיות לשמה וכולו לש"ש, אלא י"ל שכאן התורה מלמדתנו שבאמת כל צדקה וחסד זהו חשוב מאוד ואפי' אם אינו כולו לש"ש, אך עכשיו כאן קודם שהולכים לבנות ביהמ"ק וכמש"כ "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", אז לכן כדי לזכות להשראת השכינה צריך עבור זה הכנה מיוחדת וכמו שמובא **ממפרשים**,

במילא אומרת לנו כאן תוה"ק שאמנם בסתם צדקות אלץ פיין און וואול וכל צדקה וחסד חשוב מאוד בכל אופן וכנ"ל, אך כדי לזכות לקבלת אור השכינה הק' ע"י שתשרה בזה המשכן לזה צריך להיות שיהיה התרומה ממש לשמה, שזהו ויקחו לי לשמי כנ"ל ואז יזכו להמשך ויקחו לי תרומה שהיינו לזכות להתרוממות כנ"ל, כי כדי לזכות להתרוממות צריך כנגד זה גם להיות הכנה של התרוממות, דהיינו תרומה לש"ש ע"י שמתעלה מנגיעותיו האישיות ותורם לה' ית' לבדו ולא עבור פניות ח"ו אלא לש"ש ועיד"ז דייקא יזכה שאף ההשראת השכינה שתהיה שם עיד"ז ג"כ תביאהו להתרוממות מנגיעותיו עצמו ומעניני עוה"ז שזהו ויקחו לי תרומה כנ"ל,

ולכן זהו דייקא ההכנה הראויה והנצרכת לקדושת ביהמ"ק והשראת השכינה, ועבו"ז צריך להיות **ויקחו לי**, כמו שפי' רש"י לי לשמי וכנ"ל וכמש"כ בהמשך ועשו לי מקדש ועבו"ז ויקחו לי תרומה וכמו שפירש"י לי לשמי דהיינו שההכנה לבית המקדש צריכה להיות באופן שכל מעשינו יהיו לש"ש ועי"ז נזכה לושכנתי בתוכם לזכות בזה לקדושת ביהמ"ק וקדושת השראת השכינה עלינו ועכ"י, שע"י השראת השכינה תוך המשכן עיד"ז שרתה השכינה אצל כל או"א מישראל וכמ"ש ושכנתי בתוכם ודרז"ל בתוכו של המשכן לבד לא נאמ' אלא בתוך כאו"א, דהיינו שע"י ששרתה במשכן שרתה גם בתוכם, שלכן כ"א צריך לראות להכין עצמו להיות כלי מוכן וראוי לקבלת השראת השכינה בתוכו ולהתקדש ולהיטהר בתורה ויר"ש ומידות טובות, כי עיד"ז זוכים לריכטיגע השראת השכינה, ואז זוכים שיהיה השראת השכינה בתוך כל אחד ואחד. ירחם המרחם ישמור המרחם עלי ועכ"י.

המשך בעמ' ב'

דברי תורה

ממורינו הגה"צ אב"ד דקהילתינו שליט"א

ועשית שנים כרובים וגו' מן הכפורת תעשו את הכרובים (כה, יח)

ובגמ' (סוכה ה:) כרביא היינו ינוקא שהי' פני הכרובים כפני תינוק,

וי"ל עפי"מ דאיתא במדרש **(שיה"ש רבה א בפסוק משכני אחריך)** אר"מ בשעה שעמדו ישראל לפני הר סיני לקבל את התורה אמר להם הקב"ה וכו' הביאו לי ערבים טובים שתשמרוה ואני נותנה לכם וכו' אמרו הרי בנינו עורבים אותנו,

אמר הקב"ה הא ודאי ערבים טובים על ידיהם אתננה לכם הה"ד **(תהילים ח)** מפי עוללים ויונקים יסדת עוז עיי"ש.

ואפשר לפי"ז הטעם שצוה לעשות פני הכרובים כתינוק לרמז ע"כ שהם הערבים על התורה המונחת בארון תחת הכרובים, **ולכן** גם היו הכרובים מקשה אחת עם הכפורת, להורות שהכרובים הם חלק מהכיסוי על הלוחות, וכמו שהכיסוי הוא מגן על הלוחות כ"כ גם הכרובים.

וכמ"ש המהר"ל (בגור ארי' בפסוק כ"א ברש"י עיי"ש) שהכפורת היא כיסוי לעדות,

שלא תאמר הארון עיקר ששם העדות ולא הי' הכפורת רק לכסות, הוצרך שאין הדבר כך אלא כל אחד כלי בפני עצמו משמש לעדות, הארון הוא מקבל העדות והכפורת משלים את הארון ע"י הכרובים שעליו עכ"ל.

וביאור דבריו שהכפורת היא כשלעצמו כלי המשמש לעדות דייקא ואינו כלי טפל לארון ככיסוי בעלמא,

אלא כמו שכתבנו שהכפורת והכרובים הם כיסוי לעדות, פי' מגינים על הלוחות הכפורת בכיסוי והכרובים לרמז על התינוקות שהם ערבים לשמירת התורה.

וזהו פורשי כנפיים למעלה סוככים בכנפיהם, לרמז על מגן כדאי' **(שבת קל.)** מה יונה זו כנפי' מגינים עליה,

וכן היו הכרובים מגינים בכנפיהם כנ"ל. ולכן נמי כתוב ונועדתי לך שם ודיברתי איתך מעל הכפורת מבין שני הכרובים, שבכל ציווי הקב"ה תורה ומצוות היו מבין הכרובים היינו דרך הערבים להזכירם ולזרזם לתורה ולשמירת המצוות.

ושמעתי שבס' **צרור המור** כתב והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה סוככים בכנפיהם, לרמז על הא דאיתא **(שבת קיט:)** אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן,

וזהו הכרובים שהי' להם פני תינוק הכוונה לתשב"ר שהם סוככים ומגינים על העולם.

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

ולכן הכל נקשר לענין שדיברנו מקודם הענין הנ"ל שתמיד צריך לראות לא ליפול בטביעה לעומקי העוה"ז אלא תמיד להתרומם ממנו, ותמיד לזכור בתמידות ובתמימות לילך מיט העכרקייט בהגבהה כמה טפחים מן העוה"ז מיט א דרך רוחנית, ואם כל מעשינו יהיו לש"ש אז יכולים לזכות לכך.

וזהו ויקחו לי אם לוקח עצמו מהעוה"ז ומתרומם ממנו יכול לזכות ל**תרומה** ולהתרוממות שיהיו כל מעשינו יותר לשם שמים.

~ ז' אדר יומא דהילולא דמשה רעיא מהימנא ע"ה ~

היום ההילולא פון די הייליגע זיסע משה רעיא מהימנא, מסופר במלך אדיר וחזק ששמע על משה רבינו שהוא מרגיז מממלכות והופך עולמות והאיש משה גדול מאוד, שלח המלך לתהות על קנקנו ולראות מי הוא ושלח שליח מיוחד שיצייר לו בדיוק מי הוא משה רבינו וכך עשה והוא הביא למלך את דמותו של משה רבינו, והמלך הזה ידע את חכמת הפרצוף ואמר שאין יתכן שזה משה רבינו כי בתמונה הנוכחית רואים שהאיש נולד במידות רעות ודברים רעים, וא"כ החליט שיבוא בעצמו לראות מי זה משה רבינו האמיתי, וכך הוה ראה שזאת צורתו של משה רבינו האמיתית, ובלאט נתקרב למשה רבינו כך בהשקט שהגבאים לא יראוהו, ופנה למשה רבינו וא"ל אני מכיר טוב את חכמת הפרצוף ואני רואה עליך שאתה מלא במידות רעות ויודעים שאתה מרקיע עולמות וכולם יודעים שזה אתה משה רבינו וכאן למולי אני רואה אדם בעל מידות ונטיות רעות, השיב לו משה רבינו שאכן הוא נולד כן בעל נטיות רעות בכל המובנים, אך הוא עבד על עצמו ותיקן עצמו, לפי שאם רוצים לזכות להיות דבוק לבוכ"ע צריכים זיך אויסארבעטן שהוא נהיה כולו טוב לאחר שהיפך הכל לטוב ועבד ע"ע ושיבר את טבעו לטוב וניצח היצה"ר והמיסו וזכה להיות כולו קדוש עליון משה איש האלוקים וכולו נביאות והשראת השכינה וכולו קודש קדשים,

ולכן הסביר לו שהכל בא רק מתוך יגיעה בעבודת ה' ועי"ז יכולים לזכות להיות כולו טוב. במשה רבינו אבי הנביאים אין לנו שום השגה ורק יש לנו ללמוד א מוסר בפשטות לעבוד על עצמי לשבר התאוות ומידות רעות ולהתקדש ולטהר וליר"ש כדבעי ומידות טובות קדו"ט ותורה עבודה וגמילות חסדים.

כל מעשיות הצדיקי אמת צריך להביאנו להתעוררות וע"י תשובה ומעש"ט יכולים להפך הרע לטוב ולהיות כולו יצה"ט, כמובא אצל דוד מלכא משיחא שאמר "ולבי חלל בקרבי", שדוד מלך ישראל זכה להיות כולו יצ"ט שכל לבו היה חלל ונתהפך ליצ"ט והיה רק צדיקים יצר טוב שופטן והוא היה מנהיגם והיה כולו רוחניות.

צריך לראות תמיד להתרומם מהעולם הזה ולחפש להתקרב לאבינו שבשמים ולא להיות זינקען לתוך העולם הזה ובוודאי שכל הבא ליטהר מסייען אותו פתחו לי פתח כחודו של... כמובא מצדיקים שאף אחד עוד לא פתח פתח כחודו של מחט כי הריבונו של עולם רק ראה שמישהו מנסה מעט להתקרב מיד פותח לו פתח של אולם וכ' כל הבא לטהר שרק אם רק בא כבר פותח לו ורחמנא ליבא בעי שהוא רואה רצונו הטוב של יהודי שרוצה ומחפש להתקרב אליו אז כביכול השי"ת מנמיך עצמו אליו ומרימו ומקרבו אליו ית'.

אמרי קודש

מכ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה (יב, ג)

יש לתמוה איך היה שייך אצלו ענוה, ביודעו עדות השי"ת לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא **(במדבר יב, ז)**, פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות **(שם, יח)**, א"כ איך יחשוב שהוא השפל מכל אדם.

וביאר כ"ק מרן אאמו"ר זצוק"ל (רביה"ק הרמ"מ זיע"א) עפי"מ דאיתא **(זוה"ק פ' וירא מדרש הנעלם קיז.)** דממצרים נגאלו ישראל ע"י הקב"ה בעצמו, כדאמרו חז"ל **(ספרי תבא כח)** אני ולא מלאך אני ולא שרף וכו' אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו גאלם שנאמר **(שמות יב, יב)** ועברתי בארץ מצרים וגו', ולכאורה תקשי הלא הי' די שיבוא שליח ומלאך ה' לגואלם וממילא כבר יתוודע לעין כל בשר מה רב כוח השי"ת בעצמו עד אין חקר, תירץ בזה, כי בהיות שארץ מצרים היתה ערות הארץ **(בראשית מב, ט)** עד מאד, שלכן כתיב אצל בנ"י ולא יכלו להתמהמה וגו' **(שמות שם, לט)** דאם היו מתמהמהים אפי' עוד רגע אחד היו נשקעים בטומאתם עד עולם רח"ל, ועד כדי כך גדלה טומאתם וזוהמתם שאפילו שרף ומלאך היה נפגם מקדושתו שם, והקב"ה נצרך לירד בעצמו כביכול ולהוציאם משם.

ועפי"ז י"ל כי משה רבינו ע"ה חישב בנפשו שהקב"ה בכבודו ובעצמו צריך לדבר אתו מפעם לפעם בכדי שיהי' לבנ"י מעמד וקיום בדברם עמו, שלא ייפגמו על ידו, והדברים נוראים.

ועד"ז י"ל עוד, מה דראינו אצל הרבה צדיקים שלפעמים יצאו מגדרם ודיברו על גדלות עצמם, והרי דרך הצדיקים להיות שפלים בעיני עצמם, ותו האיך זה שאנו רואים שהם מבטיחים ישועות וברכות, עד שנראה שסומכים על כוחם ומכירים בגדלותם.

אלא הענין שהם צריכים לעשות כך, כי הם בעיניהם היו כ"כ נבזים עד שיכלו להתבטל מן המציאות מרוב שפלות, והדיבור פעל שיהי' להם קצת אחיזה בעולם הגשמי. **(ראה בעש"ט עה"ת סוף פ' פינחס, כמה צדיקים וחסידים לפעמים מתפארים בעצמם כו'. ובהערות שם מביא מה שאירע עם הבעש"ט שכמעט נתבטל ממנו קוסטא דחיותא, וע"י שתלמידו שבחוהו, הכניס בו החיות, עיי"ש).**

ולדרכנו י"ל כי משה רבינו ע"ה היה סבור שכל מה שהקב"ה מדבר עמו כ"כ, וכן מה שהעיד עליו גדולות, זהו רק כדי לחזק אותו, שהרי הוא הי' כל כך עניו בעיני עצמו עד שהרגיש שיכול להתבטל מהמציאות לגמרי,

ולכן דיברה התורה בשבחו ובגדלותו שיהי' לו מזה קצת אחיזה על פני האדמה. ובזה מדויק מש"כ על פני האדמה אשר לכאורה מיותר,

אלא כנ"ל דהודעת דבר זה אשר משה רעיא מהימנא הי' עניו מכל האדם, נצרך רק כדי שיהא לו אחיזה על זה העולם כלו' על פני האדמה, דאם לא, הי' יכול להתבטל במציאות, וכמ"ש **(שם לב, לב)** מחני נא מספרך, שהי' מוכן לזה, כי בעיני עצמו הי' בטל לגמרי.

משולחן גבוה

מרבותינו הקדושים מלעלוב

ויקחו לי תרומה וכו' זהב כסף ונחושת וכו' ועשו לי מקדש (כה , ב – ג -ח)

כשעם ישראל בצער השכינה מיללת קלני מראשי קלני מזרועי **(סנהדרין מו.)** ואז אין רצונה ואין לה מקום ומקדש **[כמ"ש עמו אנכי בצרה (תהילים צא), בכל צרתם לו [קרי] צר (ישעי') ובמצודות פי': בכל זמן שהיו בצרה הי' לו כביכול צר ר"ל לא הי' ח"ו שמחה לפני המקום, ע"כ]**

וזהו פירוש "**ויקחו לי תרומה וכו' זהב וכסף ונחושת וכו' ועשו לי מקדש**", כשיש לישראל זהב כסף וטוב להם, אז "**ועשו לי מקדש**". (אדמו"ר מרן רביה"ק הרמ"מ מלעלוב זיע"א)

ויקחו לי תרומה (כה , ב)

נראה לדקדק שנא' **ויקחו** ולא ויתנו, ויתבאר למה, דאין אדם נהיה עני מן הצדקה ובודאי לא יחסר כל בו, וזהו **ויקחו** שאדם נותן לעני מלוא עומסו כו', אז הקב"ה נותן לו בחזרה מלא עומסו לעוה"ב, ותמוה דהיה צריך לכתוב **בעוה"ב** ולא **לעוה"ב**,

אלא נ"ל שהשי"ת נותן לו בעוה"ז מלא עומסו להיות לו תועלת לעוה"ב – כי ע"י זה יעשה צדקה ויתקרבו אליו צדיקים, וישיא ביתו לת"ח וממילא ינצל מעניות. (החוזה הק' מלובלין)

ויקחו לי תרומה (כה , ב)

י"ל דאם רוצים להתדבק בהשי"ת **[וז"פ ויקחו לי שרוצים לקחת א"ע לי]** אז – **תרומה** – קודם כל צריך להפריש את עצמו מתאוות העולם הזה,

ועפי"ז יש לפרש סמיכת הפרשיות דבסיום פ' משפטים עה"פ וישכון כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים וגו', אי' ברש"י דכל הנכנס למחנה שכינה טעון פרישה וכו', והענין הזה היה אצל משה ורק אח"ז – שהוא קיים בעצמו פרישה – הי' יכול לצוות לבני ישראל שיפרישו עצמם ועי"ז יזכו להשראת השכינה. וכדרכם של צדיקים שאינם אומרים דבר רק אם הם בעצמם גם כן בבחינה זו. (אדמו"ר מרן רביה"ק הרמ"מ מלעלוב זיע"א)

ויקחו לי תרומה (שם)

יש לבאר עפ"י מה שאחז"ל במדרש **(שמו"ר פל"ג א')** **ויקחו לי תרומה**, הה"ד **(משלי ד , ב)** כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו **[ומסיים שם במדרש אל תעזובו את המקח שנתתי לכם וכו' עיי"ש הרי דברי המדרש ברור מללו דהכוונה של ויקחו הוא התוה"ק מקחו של הקב"ה]** ואיתא בזוה"ק **(תיקוני זוהר תיקון י')** אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא, ולפי"ז יתפרש הכתוב **ויקחו לי** – לשמי **[רש"י]**

דהיינו אם יהודי לומד תורה לשמה, אז נהי' מזה – **תרומה** – דהיינו שהתורה שהוא לומד מתרוממת ופורחת לעילא. (אדמו"ר מרן רביה"ק הרמ"מ מלעלוב זיע"א)

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (כה , ח)

איתא במדרש בתוכו לא נאמר אלא בתוכם מלמד שהקב"ה משרה שכינתו בלב כל אחד ואחד, וא"כ למה לא נאמר בתוך כל אחד ואחד **[לשון יחיד ולמה נאמר בתוכם לשון רבים].**

אלא שהתוה"ק באה ללמדנו שהשראת שכינתו ית' בלב כל אחד ואחד היא רק בתנאי שישראל יהיו בבחינת "**בתוכם**" שכולם יהיו מאוחדים כאיש אחד בלב אחד, ורק בכוח הכלל יזכו להגיע למדריגה הגבוהה של **ושכנתי בתוכם.** (אדמו"ר מרן רביה"ק הרמ"מ מלעלוב זיע"א)

מכל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי (שם)

ומבואר בשם מרן הבעש"ט הק' זיע"א שכל אדם צריך לעשות עצות בנפשו איך להפוך ולעשות הכל למידות טובות מכל אשר ידבנו לבו, מהתאוות החיצוניות, ומידות רעות אשר היה רגיל בהם יקח דרך לעבודת השי"ת להפוך תאוות אלה לעבודתו ית'. (תפארת שלמה פר' תולדות)

*

וזהו ויקחו לי לשמי שבא להשיב הנשמה והנפש ע"י שמי דתורה ושבת לכן ל"י עולה ארבעים,

ויובן דאי' בגמ' (יבמות) רב יוחנן ורב אליעזר דאמרי תרוויהו תורה ניתנה בארבעים, ונשמה נוצרה בארבעים, כל המשמר תורתו נשמתו משתמרת וכל שאינו משמר את התורה אין נשמתו משתמרת, לכן הרמז ויקחו ל"י שעולה ארבעים שרומז לתיקון הנשמה ע"י התורה שע"י אהל מועד שעולה ציון כי מציון תצא תורה שבשבת ניתנה תורה וזהו לי לשמי. וזהו הענין שכל השפע בעולם בא ע"י קדושת המשכן שבו שולחן ומנורה ומזבח שהם ענין שפע גשמי ורוחני הרוצה שיעשיר יצפין והרוצה שיחכים ידרים וסימנך שולחן בצפון ומנורה בדרום שמהם שפע חכמה ועשירות והם נמצאים בקודש, ושפע שלהם היא מקודש הקדשים שבו לוחות ושברי לוחות מונחים בארון שכל השפע מקדושת התורה,

ולכן אי' שאילו ידעו עכו"ם שפע שבא להם מהיות המקדש קיים היו מקיימים אותו ולא מחריבין אותו, לכן כיון שאהל מועד ענין תיקון הנשמות לכן שייך ממנו שפע גשמי שאז מעלין הגשמי לרוחני ומשתמשים בו לצורך גבוה עבור הנשמה הרוחנית שתוכל לעסוק בתומ"צ אז שפיר יכולין להנות מעוה"ז לצורך עוה"ב,

וכמו שהאריך כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א פ"א תחת אח"ד השיחי"ן שעולם הבא יש לכל אחד ואחד אחד שישלים תיקונו אם לטב או ח"ו להיפך, אבל עוה"ז יש רק לערליכע יודין שהם רגועים ממנו ולא חסר להם כלום כי צריכים את העולם הזה רק לצרכים גבוהים ורוחניים, ואז ה' שולח להם כל צרכם ברז"ג כי הבריאה עצמה רוצה שהם יהנו ממנה כי זהו תיקונה שעיד"ז תתעלה הבריאה לתכלית הרוחני שלה, והכסף והזהב רודפים אחריהם ולא הם אחר פרנסתם לכן כל שפע העולם הגשמי ע"י המשכן שהוא ענין מ' יום של תיקון הנשמה.

ויקחו לי אם לוקח עצמו מהעוה"ז ומתרומם ממנו יכול לזכות לתרומה ולהתרוממות שיהיו כל מעשינו יותר לשם שמים. (כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

בגודל מעלת הצדקה וגמילות חסדים

אלו הדברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז והקרן קיימת לו לעולם הבא הנותן סלע לצדקה בשביל שיחיה בני הרי זה צדיק גמור (פסחים ח:), ובזכות הצדקה, נתברך בחיי עוה"ז ובחיי עוה"ב

בזכות מצות צדקה לתלמידי חכמים עניים

מקור המצוה: בכל העבודות שאנו עובדים להקב"ה השכר מזומן רק לעוה"ב אבל מצות צדקה שאנו נותנים לת"ח עניים וכו' מגיע עבורה גם שכר בעוה"ז. **(אגרות מהרי"ט שבת דף רנ"ד)**

על מצות מתנת עניים

מקור המצוה: אף ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא, סגולה של וכו' מתנת עניים להמשיך ברכה אף בהאי עלמא. **(היכל הברכה ואתחנן)**

הנותן צדקה בזריזות

מקור המצוה: וזה רמז צדק צדק יחשב לך שתי צדקות אם תרדוף ותמהר נתינת הצדקה, דהזריזות לבד מצוה בפני עצמה, למען תחיה בעוה"ז, וירשת לעוה"ב. **(חומת אנך פ' שופטים)**

מי שנותן צדקה אף כשאין מבקשין ממנו

מקור המצוה: אכן אם הוא רודף אחרי העני ליתן לו וכו' מזה מגיע לו שכר גם בעוה"ז. **(תפארת בנים – שופטים)**

כשבא עני לביתו ונתן לו צדקה, ואח"כ הלך הוא לרדוף אחרי העניים ליתן להם צדקה.

מקור המצוה: כשבא עני לביתו ונתן לו צדקה, ואח"כ הלך הוא לרדוף אחרי העניים ליתן להם צדקה מה גדול שכרו אפילו בעוה"ז. **(מכתב השלישי, שופטים)**

אם לא ירע לבו בעני המבקש פעמיים ושלש יצליח בכל עניניו בעוה"ז

מקור המצוה: ואם האדם במידה זו שלא ירע לבבו על העני שמבקש כמה פעמים ביומו אז יתנהג עמו השי"ת כנגדו להטיב לו בכל מעשיו ועסקיו וכו'. **(בית נפתלי ראה)**

הנותן צדקה בעת שפרנסתו מצומצם

מקור המצוה: וז"ש ובחנוני נא בזאת אם לא אפתח לכם ארובות השמים ואעפ"כ תביאו המעשר אז והריקותי לכם ברכה עד בלי די וכו' דבכה"ג השכר בעוה"ז. **(פנינים יקרים, ליקוטי הש"ס)**

*

ולכך בזה אם יש לאדם בעצמו מזונות בצמצום ואעפי"כ עושה בהם צדקה וכו' אז יהיה מובטח שבודאי ימלטהו ה' מצרתו. **(אמרי שפר בהר)**

*

ובחנוני נא בזאת וגו' אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די, היינו שנותן צדקה בזמן שלא נפתחו ארובות השמים, בזה שכרו גדול, אשר והריקותי לכם ברכה עד בלי די. **(דברי שאול על אגדות הש"ס, גיטין ז')**

הנותן צדקה בשעה שאינו מצליח כל כך

מקור המצוה: מי שעושה צדקה בשעה שאינו מצליח כ"כ ובוטח בה', יצליח בזכות הצדקה וכו' והריקותי לכם ברכה עד בלי די. **(הגאון ר' חיים זאב אבד"ק זלאטזשוב זצ"ל, כרם שלמה שנה י"ג ה')**

הנותן צדקה מחמת רחמנות

מקור המצוה: שאם נותן צדקה מחמת רחמנות אז הקב"ה נותן לו שכרו בעוה"ז. **(דברי מהרי"א שופטים)**

מי שמקבל עליו לעשות צדקה וחסד

מקור המצוה: מי שקיבל עליו לעשות צדקה וחסד משפיעין עליו מלמעלה ע"י השכינה וכו'. **(דבש לפי מערכת צדי"ק)**

במצוות המרגילים את האדם לתת מכספו לגר לעני ליתום ולאלמנה

מקור המצוה: במצות ביכורים ומעשר עני שתכליתה להרגיל את האדם לתת מכספו לגר לעני וליתום ולאלמנה,

לכן במצוה זו יש האפשרות לבקש מאתו ית"ש לתת גם בהאי עלמא שכר. **(שארית מנחם פ' תבוא)**

על הצדקה שנותנים אחר התענית

מקור המצוה: אגרא דתעניתא צדקתא וכו' השכר שנותנים בעוה"ז הוא על הצדקה שלאחריה. **(יעב"ץ ברכות ו:)**

העושה חסד עם עני

מקור המצוה: מעצם המצוה אינו יכול ליהנות בעוה"ז כלל וכו', מ"מ כיון שחוץ מקיום המצוה, הוא עושה חסד עם העני שעוזר לו בשעת דחקו, עבור חסד זה הוא מקבל שכרו גם בעוה"ז. **(ביאורי החסידות ב"ב, אורח לחיים, בהר)**

השכר בעוה"ז לצדקה הוא שיקבל ממון הרבה

מקור המצוה: דיתכן אף שהשכר [על צדקה] הוא שיתעשר יחליף לו הקב"ה שכרו באופן אחר חלף העשירות, לזאת גילה הכתוב איש אשר יתן לכהן לו יהיה ממון הרבה, דכאן הבטיחה התורה שיהיה השכר כפשוטו ממון הרבה. **(אגדות מהרי"ט שבת דף רנ"ו)**

בזכות קיום המצות מקבל שפע כדי שיוכל ליתן צדקה

מקור המצוה: ונראה לתרץ מהא דאיתא בפרקי אבות (פ"ד מ"ב) שכר מצוה מצוה, פירוש כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, אלא שכר מצוה הוא שגוררת עוד מצוה אחרת, וזהו ונתתי גשמיכם בעתם, ומחמת הגשם תהיה ברכה בעולם, ותוכלו כל אחד ליתן צדקה. **(קדושת לוי בחוקותי)**

העושה גמילות חסדים

מקור המצוה: אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז וכו' ואלו הן וכו' וגמילות חסדים וכו'. **(פיאה מ"א)**

על החסד בין אדם לחבירו

מקור המצוה: והנה כל יעודי טובות עוה"ז וכו' על החסד שבין אדם לחבירו וכו' וע"ז באו ברכת עוה"ז. **(אמרי אש בחוקותי)**

הדן את חבירו לכף זכות

מקור המצוה: אר"י ששה דברים אדם אוכל פירותיהם בעוה"ז וכו' ואלו הן וכו' והדן את חבירו לכף זכות וכו'. **(שבת קכ"ז)**

~ כמה טעמים וסיפורים נפלאים למה אין מברכין על מצות צדקה ~

א) לפי שאם היו צריכין לברך על מצות צדקה, אזי היה הנותן צדקה עושה הכנה, ומי שהוא חסיד היה הולך למקוה וחובש אבנט כדי לעשות הברכה בדחילו ורחימו, וחז"ל לא רצו שיעשו שום שהייה במצוה רבה כזו, רק יתנו הצדקה תיכף ומיד.

עוד נראה להוסיף על כך מדברי הגמ' על נחום איש גמזו, וזה לשון הגמ' (תענית כא.) אמרו עליו על נחום איש גם זו שהיה סומא משתי עיניו גדם משתי ידיו קיטע משתי רגליו וכל גופו מלא שחין וכו', אמרו לו תלמידיו רבי וכי מאחר שצדיק גמור אתה למה עלתה לך כך, אמר להם בניי אני גרמתי לעצמי, שפעם אחת הייתי מהלך בדרך לבית חמי, והיה עמי משוי שלשה חמורים, אחד של מאכל, ואחד של משתה, ואחד של מיני מגדים, בא עני אחד ועמד לי בדרך ואמר לי רבי פרנסני, אמרתי לו המתן עד שאפרוק מן החמור, לא הספקתי לפרוק מן החמור עד שיצתה נשמתו, הלכתי ונפלתי על פניו ואמרתי, עיני שלא חסו על עיניך יסומו, ידיי שלא חסו על ידיך יתגדמו, רגליי שלא חסו על רגליך יתקטעו, ולא נתקררה דעתי עד שאמרתי כל גופי יהא מלא שחין, אמרו לו אוי לנו שראינוך בכך, אמר להם אוי לי אם לא ראיתוני בכך, עכ"ד הגמ' הנוגע לענינינו. הרי לך מה יכול לקרות אם שוהין במצות צדקה, ולכן חשו חז"ל שלא יקרה כן, ולא תיקנו ברכה על מצות צדקה.

ב) הרה"ק **הד"ח מצאנז** זי"ע כשעשה פעם אחת איזה ענין לגדור גדר ולעמוד בפרץ להעמיד הדת על תלה, ורשע אחד שהיה גברא דלא צייח דינא, הזהיר ברבים שילך וימסור אותו בפני השלטונות, על מה שעשה נגד חוקי המדינה. ובני ביתו של הדברי חיים והמקורבים פחדו פן יתנו אותו בכלא, התבטא אז הרה"ק מצאנז זי"ע ואמר: איך האב נישט קיין מורא פאר סטאראסטאווע, כ'האב נישט קיין מורא פארן בירגערמייסטער, כ'האב נישט קיין מורא פאר'ן שטאטהאלטער פון לעמבערג, כ'האב נישט קיין מורא פארן קיסר פון וויען, עטץ ווייסט פאר ועמען איך האב מורא, פאר א קרעכץ פון אן ארימאן, דוד המלך

הילולא דצדיקיא

ד' אדר – רבי חיים יוסף גאטליב ב"ר יודא אריה- טיב גיטין וקידושין **(תרכ"ז)**
רבי אלעזר מאיר הכהן ב"ר יעקב משה מוואלבראז **(תרפ"ט)**
רבי יחיאל מאיר פאנעט אב"ד הידלאמאש ב"ר אשר שמואל **(תש"ד)**

ה' אדר – רבי יוסף הצדיק אב"ד פוזנא ב"ר משה פנחס- חתן הנודע ביהודה **(תקס"א)**
רבי יוסף מראשקוב ב"ר שרגא- תל' ר"פ מקאריץ **(תק"פ)**
רבי זאב וולף ב"ר נפתלי צבי גאב"ד צ'רני אוסטראה מטבריה- תל' המגיד ממעזריטש **(תקפ"ג)**
רבי אברהם ב"ר אנוש בינג סג"ל אב"ד ווירצבורג- תל' ר"נ אדלר וב' ההפלאה- זכרון יהושע **(תר"א)**
רבי שמואל אברהם אבא ב"ר משה שפירא מסלאויטא **(תרכ"ד)**
רבי ישעי' ב"ר יעקב משה מושקאט – הרי בשמים- - חתן ר"י מראדוויל ותל' המגיד מקאזניץ **(תרכ"ח)**
רבי שלום מפשיטיק ב"ר יעקב יצחק מבלענדוב. רבי משה הלברשטם מקשאנוב ב"ר דוד **(תרע"ה)**
רבי חיים מדאראהוי ב"ר יוסף אהרן מבעטשעטשא **(תרצ"ה)**
רבי מרדכי שלמה פרידמאן מבאיאן ב"ר יצחק **(תשל"א)**
רבי אברהם ב"ר רפאל לנדא מטשעכנוב- בית אברהם\זכותא דאברהם **(תרל"ה)**

ו' אדר – רבי אלכסנדר זיסקינד הכהן מפלאצק ב"ר אברהם- תל' החוזה והיהודי הק' **(תקצ"ז)**
רבי משה סטעניצער מזעליכוב ב"ר בנימין [וי"א ששם אביו ישעי' זאב מטארנא]- תל' החוזה הק' והמגיד מקאזניץ **(תר"ד)**
רבי נפתלי ב"ר שלמה אמסטרדם תלמ' הגרי"ס **(תרע"ז)**
רבי דניאל ב"ר בנימין וואלף פרוסטיץ ראב"ד פרעשבורג- מחנה דן **(תר"ז)**
רבי משה יהודה ארי' לייב ב"ר מנחם זעמבא מפראגא- גור אריה יהודה **(תרפ"ד)**
רבי חנוך צבי מבנדין – יכהן פאר- חתן השפ"א ב"ר פינחס יעקב הכהן ממאלעניץ **(תרצ"ה)**
רבי יהושע דוד ב"ר שלום פוברסקי ב' ישועות דוד ר"י פוניבז' ב"ב **(תשנ"ט)**

ז' אדר – משה רבינו רעיא מהימנא בן עמרם ויוכבד ע"ה **(ב"א תפ"ח)**
רבי אברהם צבי מפיעטריקוב ב"ר אלעזר- תל' החוזה הק'- שו"ת ברית אברהם **(תקע"ט)**
רבי יחיאל יוסף מראשקוב ב"ר שבתי השני **(תרנ"ז)**
רבי יהודה פרידלנדר אב"ד בורגופרונד ב"ר דוד לייב- תל' הייט"ל ור"ח מליסקא.
רבי מנחם חיים לנדא מזאביירצה ב"ר יעקב- מגזע טשכנוב **(תרצ"ה)**
רבי צבי קינסטליכער ב' שו"ת באר צבי **(תשכ"ה)**
רבי יעקב ב"ר עזרא סג"ל לייבוביץ מקאפיש ב' משנת יעקב **(תש"מ)**

ח' אדר – רבי גרשון לאצקיר מליפאוויץ- תלמיד המגיד ממעזריטש **(תקמ"ח)**
רבי אריה לייב בן הפני יהושע **(תקמ"ט)**
רבי טובי' ליפשיץ אב"ד בריגל ב"ר משולם זלמן יהונתן **(תרע"ב)**
רבי אשר מאיר מבאכניא ב"ר יוסף זאב מקשאנוב **(תרצ"ה)**
רבי אהרן מנחם מנדל מראדזימין ב"ר שלמה **(תרצ"ד)**
רבי משה מטאמשוב ב"ר יוסף אריה לייביש **(תשל"ד)**

ט' אדר - נעקה"ש רבי שמואל דוד ב"ר יוסף הלוי מנייטרא הי"ד **(תש"ד)**

י' אדר – רבי יוסף ברוך ב"ר קלונימוס קלמן הלוי עפשטיין מניישטאדט **(תרכ"ז)**

פנינים ומאמרים על ענין השמחה

מהמשפיעים הגאוה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א ורבי אלימלך בידרמן שליט"א

"משנכנס אדר מרבים בשמחה"

בפרט הדברים אמורים בשערי חודש השמחה, כמו שכתב הרה"ק ה'**שפת אמת**' זי"ע (שקלים תרל"ד) שמכיוון שאמרו 'משנכנס אדר מרבין בשמחה' (תענית כט.), לכן אמרו 'באחד באדר משמיעין על השקלים (שקלים ב, א) כי על ידי שיתן מנכסיו לאחרים יזכה להרבות בשמחה. (מהגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א)

שמחה – "ושמחת בכל הטוב" אין טוב אלא תורה ותפילה

וכשתאמר ברכות ושבחות תעשה כאילו אתה עומד לפני מלך, והוא אומר לך השמעיני את קולך, ואל תרוץ דבריך, ואל תמהר להוציא דברים מפיך, ואם תצטרך לפרנסה אל תשים לבך רק לאותה ברכה כמו לברכת השנים, או אם יש לך חולי אל תשים לבך רק לברכת חולים מפני שאומרים עליך למעלה זה פלוני סבור שאינו צריך אלא לזאת, לכך תכוין בכל הברכות שהרי שמו"ע יראת ה' להיות לפניו ביראה על כל הברכות וכו' ולכן אמרו בגמ' (ברכות לד ב') יכוין בכולם, ואם אי אפשר **יכוין בברכת אבות או בברכת הודאה** וכו' (**לפנינו בגמ' שם ליתא הך או בהודאה, אמנם יעויין בהגמי"י הל' תפילה רפ"ו שמוכח שלפניו היתה הגיר' שכ"ח אומר בהודאה, מקו"ח שם, וכן מבואר בספר הרוקח הל' תפילה וכן בסמ"ק הובא בב"י סי' ק"א**).

תפילה בכוונה מתוך שמחה

לכן טוב להתפלל ולכוין בשמחה ובכבוד להקב"ה להתפלל בכוונה **שלא תדבר עם אדם קודם שתעמוד בתפילה** (**ועניננו מבואר בכל הס"י וס"ח, והדברים מפורשים במדרש שוח"ט** (**תהילים פי"ז**) **עה"פ האזינה ה' תפילתי בלא שפתי מרמה, דדברים בטלים לפני התפילה מעכבים ע"ש**) אלא אמור דברים המכניעים את הלב תחילה ברחמים וכשתתפלל תוסיף על כל ברכה וברכה מענינה לצורכיך כי ביותר הם מכינים את הלב וכו' ואם לא תוכל להוסיף חקור לך אחר ניגונים, **וכשתתפלל אמור אותן באותו ניגון שנעים ומתוק בעיניך, באותו ניגון אמור תפילתך**, ותתפלל תפילתך בכוונה ויחשוב לבך אחר מוצא פיך, לדבר בקשה ושאלה ניגון שמכין את הלב, לדברי שבח ניגון המשמח את הלב (**שם סי' קנ"ח**). (מהגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א)

וז"פ הפסוק (**ישעי' ס"א י'**) שוש אשיש בה', כלומר שאדם שמח במה שמביא להקב"ה שמחה במעשיו, וזה הפי' שוש, כלומר שאנוכי שש ושמח במה שאני אשיש בה' שאני גורם שאשיש, שאני מביא שמחה בהבב"ה כביכול אני מביא שמחה, ואדמור בוצינא קדישא מוהר"ר דוב בעריש זלה"ה אמר ג"כ בסגנון ע"ז הפסוק שוש אשיש בה' שאני שש מה שאני משמח במצות הבורא ב"ה, אמנם דברינו שאני שש מה שאני גורם שמחה בהבב"ה, **וזה חיוב על כל אדם שיהיה לו שמחה במה שהאל הקדוש משמח בו ומשעשע בעבודתו וכו'**. (**קדושת לוי קדושה שני'**). (מהגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א)

הפותח כיסו וארנקו לצדקה זוכה לשמחה

מעשה באיש עשיר שמזונותיו היו מצויין לו ברווח ובכבוד, בניו כשתילי זיתים סביב לשולחנו, ולא חסר לו מאומה, מלבד דבר אחד, והיא – מידת השמחה,

פעם נכנס בצר לו אל הרה"ק ה'בית ישראל' מגור זי"ע ותינה בפניו – מדוע רחוק הוא משמחת החיים... ענהו הרבי בקוצר אמרים, '**פתחת שקי – ותאזרני שמחה...**' כלומר שיפתח את כיסו וארנקו לפרנס אחרים משלו, עי"ז יזכה לסיפא דקרא להיות מלא שמחה, כי כך הוא טבע העולם, שהנותן למען אחרים מסיח דעתו מצרכי עצמו וממילא אפשר ל'שמחה' לחול עליו. (מהגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א)

האר"י זכה לרוה"ק בזכות השמחה

ה"משנה ברורה" מביא בשם ה"**חרדים**", **דהאר"י** הק' העיד שזכה שנפתחו לו שערי החכמה ורוח הקודש משום שהיה שמח בתכלית השמחה בקיום המצוות. וכל מה שזכה, הוא מכוחה של השמחה.

שכר העושה מצוה בשמחה

כתב ה"**שפת אמת**" (כי תבוא) כשם שאמרו רבותינו (שבת קל.) שכל שקיבלו עליהם ישראל בשמחה - עדיין עושים אותו בשמחה, כך הוא בכל מצוה ומצוה, אם הוא עושה אותה בשמחה, טעמה אינו פג ממנו לעולם.

שמחה פירושה להיות בשמחה גם לאחר עשיית המצוה

כתב ה"**מראה יחזקאל**" בשם ה"**בינה לעיתים**", כי מאמר הכתוב "בשמחה" פירושו, שמחה של מצוה, המרחבת דעתו של אדם. ואפילו אחר גמר השמחה, לעולם השמחה בלבבו וטעמו, שזוכר שאותו יום אמר הלל או נשמת, או התפלל שמונה עשרה בכוונה והוא שמח עם עצמו. וזוכר הטעם הנאהב והנחמד.

כל הקללות מחמת העצבות

הבה נתבונן בסיום דבריו של הגה"ק רבי **חיים ויטאל**: "וזהו סוד "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב" (דברים פח, מז). מהו הסוד הטמון בין פסוקי הקללה שבפרשת כי תבוא, את התשובה לכך כתב הגה"ק ה'**אור החיים**' (שם) כל הקללות האמורות בפ' כ' תבוא, לא נאמרו אלא כנגד אלו המקיימים את המצוות, אך מקיימים אותן שלא בשמחה! - העובד את השם, אך לא עבדו בשמחה, צפו' לעונש.

השמחה בכוחה לתקן מהות האדם

השמחה היא לב ליבה של עבודת האדם את בוראו בעולמו! השמחה היא עבודת האדם בעולם. וה**שפת אמת** (בא) כתב על מעלת שמחת המצוה, כ' רב כוחה לתקן את מהות האדם, כ' על ידי שמחת המצוה ניתקן כל האדם בכוח שמחה זו.

כוח השמחה של האמורא רבי ברונא

איתא בגמרא (ברכות) רבי אילעא אמר לעולא: כשתגיע לאותו מקום, שאל בשלומו של רבי ברונא אחי, במעמד כל בני החבורה, שאדם גדול הוא ושמח במצוות. ורבי אילעא תיאר בפני עולא את שמחתו של רבי ברונא בקיום המצוות.

פעם אחת, שח רבי אילעא, סמך רבי ברונא גאולה לתפילה, ולא פסק החיוך מפיו כל אותו היום! ובוודאי היה רבי ברונא צדיק המדקדק בקלה כבחמורה, ומתמיד בלימוד התורה, אולם את גדלותו בחר רבי אילעא להעמיד על נקודה אחת: "אדם גדול הוא ושמח במצוות".

אכן, עיקר גדול הוא ענין השמחה במצוות, אחר שהוא מורה על מעמדו של האדם בכלל, בכל עבודתו את בוראו, כאשר שמחת המצוות מעידה כאלף עדים על חיבור אמיתי של האדם לעבודת השם כאל עצם הוויית חייו.

המשמח אחרים, זוכה לחיי העולם הבא

איתא בגמרא (תענית ל:) רבי ברוקא הלך עם אליהו הנביא בשוק, ושאלו: מי כאן הוא בן העולם הבא, אליהו הנביא הצביע על שני אנשים, שנראו כאנשים פשוטים, שהם בני העולם הבא. רבי ברוקא שאלו במה זכו אותם שני אנשים, ושאלם מה מעשיהם. 'אנשים בדחנים אנחנו', השיבו השניים, 'וכשאנו רואים מ' ששרוי בעצבות – אנו משמחים אותו'.

וכלשון רש"י הק' "שמחים ומשמחים בני אדם". הרי לנו עדות נאמנה מפי אליהו הנביא, בדבר שכר המשמח אחרים, הזוכה לח" העולם הבא.

בגודל מעלת הצדקה
המשך מעמ' ג'

זאגט אין תהלים (**קט, יא**) כִּי יַעֲמֹד לִימִין אֶבְיוֹן, שהקב"ה מגן בעד העני ושומע צעקתו, ע"כ **ואני לא מפחד מאימת המלך והקיסר רק מאנחה של יהודי עני ואביון**).

הרי לך עד כמה יש להיזהר מאנחה של עני ואביון, ולכן אף באופן שאינו בגדר פיקוח נפש להעני, מכל מקום כיון שיתכן שיוציא העני אנחה על שהנותן צדקה הוא 'פרומער' על חשבונו ומאריך בברכתו, לכן תיקנו חז"ל שאין מברכין על מצות צדקה.

ג) עוד טעם יש לומר, דהנה עומדים אנו שלשים יום קודם החג (**והשנה שהיא מעוברת שישים יום**), כלומר יום טוב פסח, אשר בליל התקדש החג יש מצוה מיוחדת לספר ביציאת מצרים, אבל אין מברכין על מצוה זו, ואחד מן הטעמים שאין מברכין על מצות סיפור יציאת מצרים, איתא במפרשים מפני שהיא מצוה שאין לו קצבה, ואינו יוצא ידי חובתו עד שתחטפנו שינה, ולכן לא שייך לברך עליו, כי מי יאמר זכיתי לבי ויצאתי ידי חובתי. וכן כתב במנחת חינוך, דאין מברכין על מצות סיפור יציאת מצרים מפני שהיא מצוה של זכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך, ונוהגת בכל עת וזמן, לפיכך אין שייך לומר עליו ברכה. וכן הוא אצל מצות צדקה, דכתיב (דברים טו, י) נתון תתן, ודרשו חז"ל (בספרי, והובא ברש"י על אתר) אפילו מאה פעמים, **והדברי חיים מצאנז** זי"ע ביאר הטעם דאולי על ידי כך יתן פעם אחת צדקה לאמיתו, ולכן צריכים תמיד ליתן וליתן, ובכן אתי שפיר דאי אפשר לברך על זה, דשמא לא יצא ידי חובתו.

ד) מתאמרא בשם **בעל התניא** זי"ע, שלכן אין מברכין על מצות צדקה, מפני שהמצוה גדולה כל כך, שכשהולך ליתן הצדקה, כבר נעשה כל התיקונים בעולמות העליונים, ותו לא שייך לברך עליו, וכמו אצל המָן שכתבו המפרשים דכיון שבא משמים לא היה צריכים עוד לתקן תיקונים ולהעלות הניצוצות הקדושים, ולכן לא בירכו עליו.

ה) בגמרא (**חגיגה ה.**) איתא מאי אם טוב ואם רע אמרי דבי רבי ינאי זה הנותן צדקה לעני בפרהסיא, כי הא דרבי ינאי חזייה לההוא גברא דקא יהיב זוזא לעני בפרהסיא, אמר ליה מוטב דלא יהבת ליה מהשתא דיהבת ליה וכספתיה [פירוש, דר' ינאי ראה לאיש אחד שנתן זוז לעני בפרהסיא, אמר לו שיותר טוב אם לא הייתי נותנו, מעכשיו שנתת לו ובישתו]. ולכן אם הנותן צדקה היה הולך לביתו של עני, ומברך ברכה בדחילו ורחימו, עד שכולם היו שומעים הברכה הנלהבה, ומי שהוא יותר ירא וחרד, עוד היה מאסף מנין שלם כדי לענות אמן על ברכתו, ובזה הרי היה מבייש את העני. ולכן לא תיקנו ברכה על מצות צדקה, דיותר טוב ליתן המעות בסתר, וכגון מאחורי הדלת, שאף לא ידע העני מי נתן לו הצדקה.

ובכן כיון שראו רבותינו ז"ל בעיניהם הק' שיהיו אנשים שיכולים לבא לידי מכשול לבייש את העני, ולא מפני רוע לבבם, רק אדרבה מפני היראת שמים שלהם, ולכן לא תיקנו ברכה על זה.

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

נא להרבות בתפילה
עבור האדמו"ר מוולברוז
ר' אלטר יעקב נתנאל חיים בן ליבא מרים
הכהן לרפו"ש ולאריכות ימים ושנים

לזכר עולם יהיה צדיק
הרה"ק רבי **יעקב יחזקי' גרינוואלד** זי"ע
ב' ויגד יעקב מפאפא
יומא דהילולא ב' אדר א' **(תש"א)**
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

ברכת מזל טוב
הננו לברך ברגשי כבוד ויקר לקדם מעלת ידידינו הנכבד והנעלה, מחשובי מתפללי בית מדרשינו
הרה"צ ר' **יעקב אלי' הורנצ'יק** שליט"א
בן כ"ק אדמו"ר רבי **חיים אלעזר** זצוק"ל חדב"נ **אדמו"ר מרן רביה"ק הרמ"מ** זיע"א
לרגל שמחת נישואי בתו הכלה עב"ג
יהי רצון שיזכה לנחת מהם ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהו"מ וכט"ס.

לזיכוי הרבים להוצאת העלון לע"נ, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום ב' בערב